

**Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

14 листопада 2019 року
м. Харків, Україна

Харків
2019

УДК 339.944

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ

Синюта Анастасія Русланівна, магістрант

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: asinuta@i.ua

Новосельцева Валерія Іванівна, магістрант

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: v.novoseltseva888

Аналіз Звітів Всесвітнього економічного форуму у Давосі виявляє критичну залежність рівня конкурентоспроможності суб'єктів світової економіки від якості інституційного чиннику. Згідно з методологією розрахунку глобального індексу конкурентоспроможності країн на базі понад 350 показників, об'єднаних у 9 груп, приблизно 240 (майже 70 %) з них прямо пов'язані із інституційною активністю держави [1], що дає підстави стверджувати про етатизацію механізмів міжнародної конкурентоспроможності.

Перетворення держави на активного учасника міжнародних конкурентних перегонів зумовлює новий тип викликів і загроз для вітчизняних підприємств. На порядок денний постає питання формування нових концептуальних засад синтезу систем управління міжнародною конкурентоспроможністю, що мають базуватися на інтегруванні цілей і потенціалів взаємодії в межах стратегічного трикутника «держава – підприємство – зовнішній ринок».

Теорія і практика засвідчують, що об'єктивні труднощі проектування національних систем управління конкурентоспроможністю пов'язані з тим, що в межах цих систем одночасно вирішуються три типи задач: глобальна, яка визначається стратегією інтеграції економіки країни у світове господарство та національною програмою підвищення конкурентоспроможності; задача координації елементів і контурів системи управління, яка

вирішується координатором системи; і задача управління, яка вирішується підсистемами мікроекономічного рівня. Повного збігу цих задач у межах однієї системи не існує [2, с. 136].

Аналіз та узагальнення світового досвіду синтезу систем управління конкурентоспроможністю на базі проривних технологій дозволяє сформулювати такі принципи і положення, які можуть слугувати підґрунтям у синтезі подібних систем управління у вітчизняних умовах.

1. Визначальну роль у забезпеченні проривної функції системи управління конкурентоспроможністю відіграє чітке формулювання мети прориву, яка полягає у досягненні-перевищенні світових стандартів конкурентоспроможності на основі інноваційно-технологічного ресурсу розвитку.
2. Сучасні реалії української економіки не дозволяють формувати інноваційні моделі V та VI поколінь, які використовуються, наприклад, у США або Японії, оскільки переважна частина її наукоємних галузей сьогодні знаходиться в межах четвертого технологічного укладу. Це ставить на порядок денний проблему мобілізації інноваційного ресурсу у формі інноваційного модуля як організаційного ядра стратегії прориву до світового рівня конкурентоспроможності, головна мета якого полягає в тому, щоб, концентруючи зусилля, досягти прориву на окремих сегментах світового ринку технологій та створити плацдарм для включення інноваційних точок зростання української економіки у світові технологічні мережі та комплекси.
3. У синтезі систем управління конкурентоспроможністю вітчизняних підприємств мають використовуватися гнучкі та м'які технології інтегрування державно-регулятивного та корпоративного рівнів управління, які забезпечують цілісність системи управління та досягнення синергетичного ефекту інтегрування.
4. Структуроутворюючу роль у системі управління конкурентоспроможності відіграє інноваційний модуль прориву як

цілісна єдність інформаційно-аналітичного, організаційного та функціонального контурів. Інформаційно-аналітичний контур визначає параметри, які відповідають (або перевищують) світовому рівню новизни нововведень. Організаційний контур забезпечує ранжування, оцінку та вибір пріоритетних науково-технічних програм, комплексне узгодження організаційних та соціально-економічних заходів. Функціональний контур забезпечує реалізацію усіх етапів процесу інноваційного прориву – від планування (проекткування) до ринкового споживання інноваційного продукту.

5. Синтез систем управління конкурентоспроможністю має здійснюватися кваліфікованими топ-менеджерами, які володіють високою культурою організаційного проектування. При цьому єдиної «правильної» моделі управління конкурентоспроможністю, яка була б «працездатною» в різних умовах, не існує. Управління конкурентоспроможністю економічних систем – не одноразовий процес, а динамічна система організаційно-управлінських дій, яка забезпечує безперервний моніторинг стану їх функціонування. Ефективність систем управління конкурентоспроможністю великою мірою визначається тим, наскільки своєчасно їх параметричні «антени» ловлять та розпізнають навіть слабкі сигнали, які свідчать про наявність негативних тенденцій в стані об'єкта управління. Зміна стану об'єкта, як зворотний зв'язок у системі, «включає» механізм саморозвитку системи управління – її реорганізацію та вихід на новий рівень функціонування.

Пропонована модель мобілізації інноваційного ресурсу орієнтована на вирішення організаційно-методологічних проблем і відповідає сучасним технологіям менеджменту конкурентоспроможності. Її практичне застосування потребує конкретизації і реалістичної оцінки потенціалу прориву до світового рівня конкурентоспроможності як на загальнодержавному, так і корпоративному рівнях управління.

Література

1. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum. Geneva, Switzerland, 2018. 570 p.

2. Экономическая кибернетика : учеб. пособие. Донецк : ДонГУ, 1999. 337 с.

